

Raadsvoorstel

Agendapunt commissie: Reglementen van orde

Gegevens steller

Naam: B.A.M. Thijssen
Telefoonnummer: 040 208 34 62
Emailadres: bas.thijssen@valkenswaard.nl

Gegevens agendapunt

Agenda punt:
Zaaknummer:
Datum raadsvergadering: 26 februari 2026
Portefeuillehouder:

Onderwerp:

Vaststellen Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2026 en Verordening op de raadscommissies gemeente Valkenswaard 2026

1. Voorstel

1. Vast te stellen het 'Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2026';
2. Vast te stellen de 'Verordening op de raadscommissies gemeente Valkenswaard 2026'.

2. Inleiding

Na het zomerreces in 2022 aan het begin van de huidige bestuursperiode, is de werkgroep 'vergaderstelsel' van start gegaan. Deze werkgroep bestond uit leden van acht van de (destijds) negen in de raad vertegenwoordigde fracties (Vitaal Valkenswaard heeft afgezien van deelname). De werkgroep had als opdracht om het vergaderstelsel te evalueren. De voorzitter van de werkgroep was raadslid dhr. Van Daal.

In de periode tussen 28 september 2022 en 12 april 2023 zijn de leden van deze werkgroep diverse keren bijeengeweesd en hebben zij een advies opgesteld voor het presidium. In dit advies werden verschillende aanbevelingen gedaan om het vergaderstelsel te verbeteren en om na het zomerreces van 2023 te starten met

een nieuwe werkwijze. Het presidium heeft dit advies overgenomen en na het zomerreces van 2023, is gestart met de pilot van de nieuwe werkwijze.

Deze nieuwe werkwijze houdt concreet in dat het BOB-model wordt ingevoerd. BOB staat voor de volgende drie fasen van besluitvorming:

- beeldvorming, informatievoorziening staat centraal;
- oordeelsvorming, fracties wisselen standpunten uit;
- besluitvorming, er worden besluiten genomen.

Door deze verschillende fasen te onderscheiden wordt er meer structuur aangebracht in het vergaderstelsel. Het doel hiervan is om te komen tot een transparant en kwalitatief goed besluitvormingsproces.

De pilot is tweemaal geëvalueerd door de werkgroep 'vergaderstelsel' wat heeft geleid tot aanvullende adviezen op de pilot. Naast de evaluaties van de werkgroep heeft het presidium zelf ook de vergadercycli in zijn vergaderingen geëvalueerd. De aanvullende adviezen van de werkgroep evenals de eigen evaluatiepunten zijn overgenomen door het presidium. Hierbij is ook aangegeven dat de nieuwe werkwijze voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2026, dient te worden geborgd in de reglementen van orde.

Tussen 25 september 2024 en 17 april 2025 heeft de Bètaraad gesproken over het politiek-bestuurlijke samenspel in de gemeente Valkenswaard. Zij hebben in een advies aan het presidium ook passages opgenomen over het vergaderstelsel en de reglementen van orde. Deze zijn ook door het presidium omarmt.

Hiermee lag er een heldere opdracht om de huidige werkwijze en het vergaderstelsel te verankeren in de reglementen van orde en deze aan te bieden aan de gemeenteraad. Met de huidige verordeningen en de modelverordeningen van de VNG als uitgangspunt, zijn de verordeningen geactualiseerd en is de nieuwe werkwijze geborgd.

3. Beoogd effect

Met het vaststellen van de verordeningen wordt de nieuwe werkwijze geactualiseerd en geborgd.

4. Argumenten

4.1 De huidige verordeningen zijn verouderd en niet meer actueel

Naast de nieuwe werkwijze die geborgd dient te worden in de verordeningen, zijn de huidige verordeningen ook niet meer actueel. Zo wordt in verschillende artikelen nog verwezen naar artikelen en/of onderdelen van de Gemeentewet die niet meer bestaan of overeenkomen. Zo wordt bijvoorbeeld in het huidige reglement van orde bij artikel 14, vierde lid verwezen naar stukken op grond van artikel 25 Gemeentewet. Dit artikel van de Gemeentewet is echter per 1 april 2023 komen te vervallen. Alle verwijzingen in de nieuwe verordening naar

de Gemeentewet of overige wetgeving zijn geactualiseerd en in lijn gebracht met de huidige wet- en regelgeving.

4.2 Aangepaste geactualiseerde structuur en begrippen

De structuur van de nieuwe verordening is geactualiseerd en begrippen zijn opgenomen en verduidelijkt. Verder is gekeken naar de lees- en toepasbaarheid van de verordening.

4.3 Onderdelen weggelaten die rechtstreeks voortvloeien uit de Gemeentewet

Verschillende artikelen en onderdelen van de huidige verordening zijn expliciet geregeld in de Gemeentewet. Het opnemen hiervan in de verordening is dubbelop. Door deze onderdelen weg te laten is de nieuwe verordening bondiger en leesbaarder.

4.4 Raadscommissies

In de nieuwe verordening op de raadscommissies zijn verschillende wijzigingen doorgevoerd. De belangrijkste wijzigingen staan bij onderstaande onderdelen beschreven.

4.4.1 Twee raadscommissies in plaats van één

Met de nieuwe verordening worden, ten op zichte van één raadscommissie in de huidige verordening, twee raadscommissies ingesteld. Een beeldvormende en een oordeelsvormende raadscommissie. Dit sluit aan bij de huidige werkwijze en formaliseert de taakstelling van deze commissies. Door de huidige werkwijze te formaliseren in de verordening worden ook de volledige rechten en plichten die voortvloeien uit de Gemeentewet aan de raadscommissies toegekend. Zoals het verzenden van de agenda en stukken, spreekrecht, mogelijkheden tot besloten vergaderen en het delen van geheime stukken.

4.4.2 Mogelijkheden tot handhaving commissievoorzitter toegevoegd

In de nieuwe verordening zijn de rol van de commissievoorzitter en de mogelijkheden tot het handhaven van de orde explicieter beschreven. Hierdoor is er een duidelijke grondslag voor het handelen van de commissievoorzitter.

4.5 Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden

In de nieuwe verordening voor het reglement van orde en andere werkzaamheden van de raad zijn verschillende wijzigingen doorgevoerd. De belangrijkste wijzigingen staan bij onderstaande onderdelen beschreven.

4.5.1 Artikel 41 worden artikel 38 vragen

Vanwege het verwijderen en wisselen van de volgorde van artikelen zullen de schriftelijke vragen als 'artikel 38' vragen bekend komen te staan. In de nieuwe

verordening is de huidige werkwijze van afdoening van schriftelijke vragen verankerd.

4.5.2 Regeling vragenhalfuur komt te vervallen

Op dit moment is er naast het huidige reglement van orde nog een losse regeling voor het vragenhalfuurtje. De losse regeling komt te vervallen en in de nieuwe verordening is de huidige werkwijze opgenomen.

5. Kanttekeningen

5.1 Vergadercultuur

Hoewel de nieuwe verordeningen de huidige werkwijze verankeren, vallen veel aspecten van het vergaderstelsel onder 'vergadercultuur'. De onderlinge verhoudingen en de wijze waarop gemeenteraad, college van B&W en de ambtelijke organisatie met elkaar omgaan. Dit laat zich niet verankeren in formele regels. De verordening schept de randvoorwaarden waarbinnen het vergaderstelsel kan functioneren.

5.2 Deze verordeningen zijn niet uitputtend

Het is niet mogelijk om in een verordening alle mogelijke scenario's te vangen. Om die reden is in de beide verordeningen een artikel opgenomen waarin de commissie of de raad altijd in gevallen waarin de verordening niet voorziet een besluit kan nemen. Dit dient wel te gebeuren binnen de kaders van wet- en regelgeving.

6. Financiën

Het vaststellen van deze verordeningen heeft geen financiële gevolgen.

7. Participatie

Er heeft geen inwonersparticipatie plaatsgevonden voor de totstandkoming van deze verordeningen.

8. Communicatie

Na de vaststelling van de verordeningen worden deze gepubliceerd op www.overheid.nl. Deze bekendmaking is noodzakelijk om de verordeningen in werking te laten treden.

9. Vervolg

Nadat de verordeningen bekend zijn gemaakt, treden deze in werking. Hiermee vormen ze de grondslag voor hoe de gemeenteraad en de raadscommissies functioneren. Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2026, wordt de nieuwe werkwijze onderdeel van het inwerkprogramma van de nieuwe gemeenteraad en raadscommissies.

Bijlagen:

1. Reglement op de raadscommissies (huidig)
2. Reglement van orde voor de raad (huidig)
3. Regeling vragenhalfuurtje (huidig)
4. Modelverordening VNG raadscommissies
5. Modelverordening VNG reglement van orde
6. Verordening op de raadscommissies gemeente Valkenswaard 2026
7. Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2026